

pedu / et in partu mulieru / egritudine timebunt / in quibusda etiam
 mortaliter euenientes / alias in vita / honore bone cōversationis.
 ¶ Magdeburgenses discordias cū nobilibus inuentent egritudines
 periculosas / in itineribus damna / cū quibusdam regentibus odia /
 que vero ad curā domesticā pertinebunt pro viribus curabunt
 ¶ Nürnbergenses se ipsos exercitabunt in bellicis rebus / itinera fa-
 cient in quibus pericula timere habebunt / mercantie tamē eorū salu-
 bres erūt / et a nobilibus et potentibus auditi et dilecti / egritudines
 tamē incurrent sicut dolorem capitis / fluxū ventris / apostemata /
 dolores pedum / iuncturaru zc. in aliquibus mortales / et in mulieri-
 bus partum difficilem percipient.
 ¶ Wyenenses in negocijs suis cōmunib⁹ plurima persepe acquirēs
 impedimenta / belli occasionez timebunt / et egritudines mortales /
 alias cum prelatiis / litteratis personis bene fortunati.
 ¶ Pragenses circa progeniem et altitudinem sui honoris pariter la-
 borabunt / discordias tamen et belli occasionem inter se cum regenti-
 bus et nobilibus terre etiam a vicinis timebunt / egritudines deniqz
 quidam periculosas patientur.
 ¶ Cracouienses cum vicinis belli occasionem inuentent / infirmita-
 tes / et in itineribus pericula / que vero ad curam domesticam et edu-
 cationem progeniei pertinere videbunt pro virib⁹ augere curabunt.
 ¶ Vratislavienses quo ad anni partem primam in negocijs suis et
 cum nobilibus impedimenta percipient / Sed in anni successione eo-
 rum facta meliorabuntur /
 ¶ Veneriani in isto anno pericula in se et in suo populo timere ha-
 bebunt / nam tribulationez belli et mortis in terra et mari inuenient
 ¶ Hec igitur de regionibus z ciuitatibus dicte specialiori progressu
 etiam de locis parum remotis a predictis sunt intelligenda.
Sequitur secunda pars de corporib⁹
 luminosoru impressionibus in hec inferiora : quoru effectus nō semp
 sed vt in plurimum iuxta regionum ac materie accidit diuersitatez :
 hec vero pars : quantum humano permittitur intellectui super huius
 rei certificatione : tribus absoluetur verbis
Verbum primum de generali co-
 titus anni dispositione quantum ad quatuor qualitates primas que
 sunt caliditas / humiditas / frigiditas / et siccitas / Quia in figura

20.
Judiciū in almo Studio Lipsensi anni
 decimiquinti sup millesimūquingētesimū ad strenuū reigz vē-
 dende studiosum virū Martinū Leubel : Cuiem Lipsen. per
 Simonē Syssenman de Dillinga artiu magistrū editum ela-
 boratumqz pro influxu celestium siderum.

Dñs ann.

Diffichon eiusdem

Coadiutor

Juppiter astripotens simul et latrator anubis
 Anni labentis splendida scepra ferunt.

Leubel Martinus

Prudentissimo ac circumspectissimo viro

Martino Lebelio Mercatore iure optimo extollende observatori cu-
riosissimo fidissimoq: Cini Lipsensi laudato: favorabili suo dño
semper colendo Simon Wysselman de Dillinga ingenuarū artium
Magister. S. D.

Grata acceptaq: tibi esse offitā mea: curas: lucubrati-
ones p: ornamēto tue pudentie. fameq: celeberrime vel au-
gende vel amplificande vehementer velim puidissime mer-
cator. Quāquidē repetina aliqua volūtate aut fortuitu ad
tuam animi magnanimitatē meis nō incidēim studiis: sed potius
adagio. M. T. reguli cōsultissimo. quo quidē mihi iampridem per
suasum fuit tete pstanti prudentia virū: maximi animi hoīem: vi-
rumq: fortissimū agere mecenatē: Augustū cesarē: Tybertū. Traia-
nū imperatōrē: cū amplitudo tue fortune: summaq: bñuolentia ac
liberalitas illud suapte habeat ut tantundē possis pdesse. ut velles
vel munere diuū: vel coepts felicitate: opū abundātia magna: fortu-
naq: pulcherria aut animi fecūditate q: tamā pstat quoq: polletissi-
mo architecti p magnifico sumptu in edificādis edib: pnat: sup-
bisq: scōiū tēplis ingēio tū ad āplificandū honorē dei et cul: relligi-
onismē: tū ad ostendendū effect: virtutis (quā magnificentiā vo-
cāt) atq: opa magnifici hoīs. ad quē spectat et domū a se magnifice ex-
tructā: decēter hēre. pndeac illa ipsa sit ornamētū magnifici hōesti
laudatq: hospiti. Vnde dom: tua turrita et materia et forma splen-
didior auro te nō indigna est: vñ p rerū possessarū: et salubritatis
cōmoditate extat incūdisissima. Vnde semp aperta est patetq: grata
urbanitate liberalitateue hospitib: illustrib: et principib: et antistitib:
tib: Quod quidē et respū. est ornamētū et decori tuis egregiis facino-
rib: quib: tunc tūc auctoritas: nitor: lux conferat necesse est ppter
gratiā hospitalitatis q: nihil est splendidi: nil iucundi: nil hone-
stius: nil melius: nil dulcius: nil dentq: hoīe libero digni p:iosius
q: Ceterū nihil attinet me plura scribere quā cognovim nil a te esse pe-
tendū: nilq: in memoriā revocandū nisi ut ad eā volūtate tue puidē
tū tant: accedat cumulus cōmendatōe mea/quo pgnosticon nostris
laborib: elaboratū: tuoq: nomē dicatū atq: tuis auspicijs editū in-
telligat pfectim omēs esse argumentū: exemplarq: haud mediocre.
Immo abūde pulchriū q: tū tete ducā: q: due de tua animi magnitudi-
ali existiment mortales. Vale felicissime. Dat: Lipsi Anno 16. 14.

BIBL. UNIV.
WROCLAW

Caput primum de magno orbe. Eclipsis

tpe: deq: cōunctionib: magnis atq: radiatōib: mino:ib: stellatū
erraticarum.

Universalis et maiora mūdi accidētia et que gñaliter acci-
dūt in terris et regiōib: vñ ex magno orbe vñ ex ecclipsi de-
fectuq: solis et lūe/ut refert Ptole. astronōie pnceps: auc-
torq: notatissim: et clarissim: p:io quadripartiti trac. ij. c.
4. cōiunctōe atq: puentiōe necnō ex locis motū planetarū eveniūt.
Immo ferre oīa puidenda sunt ex luminariū ecclipsib: et superio-
rū planetarū cōfigurationib: Quapropter mundus iste elementorū
constituit in orbe magno rūt. corrente et incōpleto a tpe cōiunctōis
saturni et ionis in. xiiij. gradu cancri significantis diluviū vniuersale
tpe Noe. Cui: quidē orbis gubernator dñs q: est luna planeta humi-
ditatis cū pfectione ad. xvij. gra. 0. mi. signi leonis. necnō locus vel
gradus diuisiōis est sext: gradus scōrpiōis: diuisor mars. At pfe-
ctio reuolutōis decēnalis saturni (sub q: cōtigerunt stupenda in hoc
mundo elemētari) cadit in. xix. gra. xxxvij. mi. virginis. Profectio cō-
iunctōis saturni et ionis de vna triplicitate in aliam pueniet ad. vij.
gra. xv. mi. geminorū. Cōiunctio media infortunarū pficiat ad. v. gra-
dum. mi. xlvij. scōrpiōis. Profectio saturni et ionis in. xx. annis se-
mel habita accedit. xx. gra. cancri. Eclipsis do lunaris anno hoc no-
stro currite die. xix. Januarij hora. iij. p: mediu nocti mi. xxvij. scōri-
li. Juxta. xv. fere puncta ecliptica vbi et tota eclipsabit cum mora:
cul: dimidia duratio sunt. j. ho. et. l. mi. Tota hō duratio more lune
sub vmbra terre sunt. iij. ho. et. xl. mi. Eclipsis inquā hīce dieb: ap-
parens erit nigra cū viriditate et scabit effect: emergētes sm naturā
saturni p vltimis trib: anni mensib: Quāquidē sol cū saturno pti-
cipe dicte eclipsis dñi sunt atq: gubernatores. quorū qualitātib: con-
trarijs et caliditate ac frigiditate: siccitateq: ruina minat generi hu-
mano atq: animalib: siluestrib: versus septentrionē et occidentē. Quā
obscuritas luminariū semper in mundo denotat detrimentū. Juxta
Pparchi sñiam in li. detrimētū nature. Pulchritudo radiorū patris et
matris entū defecta obscurataq: terret animalia et p:ipue rōnis pti-
cipatia. Tum q: sol est origo virtutis vitalis: luna vero virtutis na-
turalis. Hinc in animalib: istis cōtingent variatiōes morū: accūtia
egritudinū cronicarū ex humorum grossorum collectōe. Hinc ptiis:
hinc febres quartane: hinc timores: anxietates. Hinc mores senib:

portendunt et his qui periodū ferme vite attigerit. et multa id gēto legunt ex opere stellarū et celo pīndēac libro quē Albumasar dicit esse scriptū manu dei: ubi ponunt stelle instar litterarū legibilis. quib⁹ quidē stellis oīm rerū inferiorū euent⁹ in celesti describunt circulo sicut Ptolomeus. In li. centū verborū. ubi in apicū prudētissime fert. Vale⁹ huius seculi subiiciunt vultib⁹ celi. quo spēs oīm rerū/qui mō doctus est/legat: Qui vero nō: prudētē taceat. Immo Gali in cōmento. ij. ppōis in palma pte q̄driptiti refert radices astrologie a deo esse man festas q̄ populares ignavi sciāt et intelligāt res anteq̄z accidant. vel quedā animalia muta. Hec et plura alia notatu dignissima p̄tule rim ego in cōfessu celebriq̄z pompa supiori anno in nostra disputacōne laudatissima de quolibet. ubi disputator expectatissim⁹ (cui nomen est Vuolfgang⁹ de cubito) ac p̄ceptor meus plurimū observandus questioi nostre applicuerat hoc axioma et p̄blema/Cū futuro rū notitia speratua sit et incerta teste A. isto. phōiū p̄ncipe. Cur certitudine euentū futurorum pollicent quidā genethliaci: Postremo quas dā superiorū planetarū configuracōes non negligere conuenit. Saturn⁹ itaq̄z in reuolutōne p̄ntis anni a sexto martij ad. xvi. iulij retrograd⁹ q̄diato aspectu aspiciat mercuriū in. vij. die martij. et opposita radiatōe applicat marti in. xv. die martij: que quidē est scaturit bellorū/p̄riorū et pugne s̄m albu. Iupiter vero recurres vage duabus p̄tib⁹ anni comiscebit marti in. vij. die apillis. Et saturn⁹ p̄terea applicat marti. v. die augusti tetragea radiatōe. Quid hō iam enarrate cōfiguracōes stellarū portendāt nostrū est nunc p̄ ordinē sequentiū capitū retere exp̄licariq̄z ut mortales sciāt fugisse astra.

Caput secundū de anni gubernatore.

¶ Ptolome⁹ in p̄mo q̄driptiti atq̄z Albumasari magno suo introductorio auspicant iudicia sup effectib⁹ futuris ab ope solis: qui cū aere oīa fere opatur in rebus omnib⁹ exītib⁹ in terra et sphaera ignis et aeris q̄ mutat⁹ ex corpib⁹ celestib⁹/ mutat res oēs q̄ sunt in terris. Hinc a sole et luna ex veterū traditōe annūcio gubernamentū: dominiū: atq̄z regimentū Mercuriū occupare p̄nti anno p̄pter plurima et fortissima testionia in vtrisq̄z figuris et p̄uentōali et introitali. cui quidē Iupiter p̄ticeps adiungit. pro itaq̄z istarū planetarū influxu: potētia: dūteq̄z felici hic annus noster s̄fabit suis dispositōib⁹. q̄s quidē opatur planeta et scator anni iuxta conditōem sue nature. bonus videlicet fortunā/salubritatē/p̄speritatēq̄z. malus vero diffortū

mū/difficultatē ac anxietatem pro sentētia Leupoldi par. liij. c. iij. et Hallabemradiani sup scōo quadripartiti.

Ca. iij. de seditōib⁹ bellox ac opōe pacis

¶ Esi Mercuri⁹ dñs anni hoīm gñs detineat in exercitio sapientie/ scripturarū et discipline. cur⁹ faciūdia vigeat in disputatiōib⁹ et sciētis q̄diuinalib⁹ p̄ acq̄sitiōe tū sciārū tū honoris et dignitatē. Et p̄terea iupiter p̄ticeps habere aufert a mūdo elemētari malū et auctor est pacis/vnionis et cōcordie inter mortales. attamē mars planeta iracundie in cadēte et in tauro suscitāt bellū flūenti anno inter ciues ouēris vel occidētis. Et saturn⁹ atrocissim⁹ vite inimic⁹ hoīes grauititer ducit ad grauitatē rerū et negotiorū mouetq̄z eos ad bella fortia: terribilia et magis pestifera. q̄ inchoabunt ferme in p̄ima q̄rta ani et circa p̄ncipiū anni romani in mense martij. ubi tū p̄ochpudor milites plus sp̄i fidētieq̄z ponēt in fugā turpissimā q̄z in arma vicitritia gladios eductos fortitudinē bellicā. Tantā siquidē saturnus retrograd⁹ scat cōmitionē ac turbationē in reb⁹: diuersitatē et cōtrarietatē/et id quidē graui⁹ portendit/q̄d est ex marte. in cui⁹ domo p̄s interfectōis p̄ticipat ei⁹ naturā p̄ morte: interfectōib⁹ pestiferis hominū vel igni vel gladio. et multa sanguinis effusiōe in plerisq̄z locis infra enarrādis. Item saturn⁹ nō pacificat⁹ et cōiunct⁹ dño anni p̄ aspectū malū cū receptōe modicā affert bonitatē et securitatē in ano cū ocūssimo detrimētō et maiore lesiōe in homib⁹ rōne bellox intesti noui et exteriori: quorū tristitia/sollicitudo/timor/cōtritio/et quicq̄d tandem opponit gaudio et tranquillitati Jouis aspectu erga dominiū anni siue trīnq̄ vel sextili radiatōe portenditur.

Caput quartū de infirmitatibus.

¶ Saturn⁹ dñs eclipsis et i sexta domo i exordio reuolutōis portēdit aduētū plūmarū egritudinū vel ex pituit et aut cholera. imo scat claudē aīaliū et minorū et maiorū q̄b⁹ hoīes domi vtāt vicz boū asinorū et equorū. et ei⁹ influxu dispōneq̄z mala egritudines seruis/sam̄is/samulab⁹ q̄z minā. Et p̄terea mars i tauro et male affect⁹ in cadente scat validos vermes/multitudinē rubtū/nebularū/plūmarū/tōitruorū/fulgurū/atq̄z mortē m̄terū/vaccarūne necnō dolorē oculorū. Erit tū nihilomin⁹ iste an⁹ (dñs volētib⁹) liber ab epidēmīs/mortalitate cōi atq̄z peste. q̄nq̄ dē impit p̄ticeps anī aut oīno pestē tollit aut ipa nō sublata/ā mītiore reddit et leniore. Et p̄terea iupiter cracouā excipit

a pestifero morbo et irradians radiat de triquetra iuxta triangulans
spem signi nostre terre aufert atq; adimit pestem validas mores
ab hominib; degentib; in Misina et Lipsi vire et pollentissimis in
genijs edificata: et prouidentissimis viris munita (quā nedum ferunt
Emporij commodū sed et dulcem alimēta liberaliū artū) In qua
quidē vire est Martinus Lebelius noster mecenas: cui tū strenuo
tū landatissimo viro atq; multarū virtutū: honestatis prudentieq;
predico dedicauerim hanc elucubratiōes ex astris: siderib;: locisue
stellarū sumptas more sapientū astronomorū.

Caput quintū de terrenascensib; atq; valore frugum.

¶ Mercuri; Venusq; gubernamētū observātes sup partib; frum
torū tritici: ordei: viniq; et corū que hoies exposcūt p suo victu at-
q; necessitatib; in reuolutōe annorū mundi aspectu felici portendūt
fertilitatē terre atq; augmentū. Vel abundantia potius in herbis et
vegetabilib; copiose crescentib; tum in regionib; septentrionalib;:
tum meridionalib;. Ceterū ordeū ascendet plus equo in p̄rio. at fru-
mentū et vinū nec multū granabunt: nec multū alleuiabunt cū pau-
ca reputatōe et abiecto pretio et potissimū in scda quarta anni vide-
licet estate. Mars quoq; in tauro cū latitudine septentrionali fecit bo-
nitatē herbarū et utilitatē ex ipis. Quāvis Albusasar referat Sa-
tarnū indicare famem caristiaq; annone: si mō gubernaret vel do-
minū habuerit sup p̄uentionib;. Vary benignitas dei dirigat bene
felicitatēq; neu cōtemptissimis illis hoib; avaris: feneratorib;: vsu-
rarijs (quorū ventres malus ille demon expediat) porrigat occasio
cōseruande annone causa nephandissimi lucri in iacturā p̄uientemq;
pauperū et reipu. in cui; vsū necnō utilitatem nos p̄genitos p̄cla-
mat ex Platone fons ille eloquētie et Cicero lux doctrinarū.

Caput sextū de statu metallorum.

¶ Dispo locus atq; influx; siderū id agūt in statu rerū hūanarū
qd est peculiare fortie nō state atq; agēti sese i nobilitate q quidē res
prohdolor volūt male disponi dirigiq; nisi de ille nature parēs sua
auertat benignitate. Vñ aurū argētūq; e viscerib; terre desiderabilē
a cuniculis magno quidē piculo et impedimēto vtilitat. Verū ascen-
sus aut descensus eorūndē in foro ac p̄rio lubens p̄transit. qn quidē
pleraq; p̄terire tutius duxim; qz ablectius vel inferius exequi: cum

propter curiositatem a me posthabendā circa mortaliū genus: tum
propter curas amouendas a desiderio p̄uicatorū hominū neu plus
equo sciant generib; metallorum.

Caput vii. de statu regionū puitiarūq;

¶ Saturnus infortunat; fcatoresq; regnorū (a quib; nostrū exclu-
do clima) male disponunt. Hinc regiōes subiecte tauro et signo gemi
norū agitabunt ira: cōtrarietatib; multis ac varijs similitudinibus.
Mars etenim in tauro influit locis circa littoia maris vsus minorem
Asiam/ quā et tartari et turce occupāt/ billem discordie aut litis cum
circūuentorū insidiarū et periculorū bellicorum. quibus Sclandua
et regiones Lumbardorū cōmouebuntur.

¶ Ungaria et ungari p̄spiciant solerti anio ad cauendū picula vi-
te et corpis. ppter captiuitates et accerrimas hostiū oppugnatōes/

¶ Vienna/ Salzburgi/ Noremburga/ Er (et quidē tucorum.
phordia/ Lips emporiū felici; Misne agitabunt statu difficili cū im-
pedimēto haud mediocri atq; infortunio. Cui; quidē successus pe-
detim declinabit in fortunā meliorē et augmentū opum diuitiarūq;
p̄fectōe iouis atq; nutu dei. qui bñ ac feliciter vo:rat ac ducat popu-
lū hunc alioqui religiosum in portū securitatis felicitatisq;.

¶ Cracouia/ Polonia et Slesia supior cōmouebunt ab eorū felici/ si
mō aliquis eorū est/ statu frequētib; anxietatib; et turbatōib; sub-
ortis in populo ppter eclipsim lune in domo solis. Ceterum inferior
Slesia/ ubi est Viattslauia/ piculabit in suis itinerib; filijs/ sobole/
cū timore captiuitatū grauissimarū ac periculorū carceris.

¶ Regnū Bohemie augmentabit plurimū diuitijs vel abundātia
rerum mobilium.

¶ Prussia felicissima erit in conditōe vite lucidissime. atq; succes-
sum incole habebūt felicē in fama/ gloria et animi exaltatione.

¶ Vires Roma/ Sena/ Perusiū et si que alia ferint loca qnti clima-
tis Britannia/ Viterbiū/ Placētia sentiet eventū suarū rerū negotiorū
q; felicē iuxta mediocritatis incessum p augmento honoris atq; opū

¶ Gens aut regiōes terre sub aquario sollicitabunt (coacernatōe
varijs et multis piculis bellicis. infamia debecoreq; ppter malā di-
spositiōē lune et aspectum inimicorū planetarū videlicet saturni et
martis. Iuxta quorū dispoem accia graua et horribilla eueniūt in
innis vt refert Guidobonat; tracta. de reuolutōib; annorū mūdi. c.
115. Sub isto aut signo fert esse Suetia/ Scotia/ Anglia/ cū multis

locis ac regionib⁹ marie septentrionalib⁹ ut Frisia et occidentalib⁹ in almania p^{re}cipat influxu sideru male dispositu in aquario r^{ati}o belloru et egritudinu videlicet epilepsie: paralisis torsionu et enodaci bonitate reru: gaudio/laude atq; victoria in suis operib⁹ feliciter deductis p^{er} desiderio voluntatis. Et est portugalia/nouandia/alexandria ciuitas et aliquot p^{ar}tes venetiariu atq; ciuitatu vsus. s. Jacobu.

Caput octauu pro viatoribus.

¶ Mars planeta latronu et luna infortunat quarto aspectu infortunu minas viatorib⁹ et mercatorib⁹ Indos peteb⁹. qui vel detentione carceris et captiuitatis ante molestabunt vel. maximo damno reru afficiunt. Quicquid saturnus retrograd⁹ faciat infortunu peregrinantiu aut terra aut aqua. Immo luna in reuolutione anni infortunata neq; securitate viaru portendit: neq; veritate legationu.

Caput nonu de statu gentis Iudaice

Christiane ac Machumetice.

¶ Guidobonatus refert statu reru hominuq; p^{er}ficiet ex loco scaturu in circulo. Hinc Iudei hoies inferioru deoru p^{re}dicabunt anxietatib⁹/supplicijs meritis/varijs accessib⁹ egritudinu et mortis. Immo aliqd noui mali et tribulationis occupabit iudeos r^{ati}o ritus et legis moralice. que diminutionem patiet sensibilibus hoc anno p^{ro}p^{ter} p^{er}fectione coniunctionis scatis secta israhelica in angulo cadente.

¶ Status christianoru ex quoda celi testimonio plus bono circumbit a latitudine mediocritatis qz infortunio et infelicitate. Prosperitas itaq; eoru consistit in adoptione glorie/ exaltatione famati nois tum inter agnatos/affines et consanguineos: tum inter principes et diuites vel r^{ati}o laboru corpis: exercitijs manu: industrie: magistratu sublimiu: vel r^{ati}o sollicitudinis officioru. Et p^{er}terea fortuna christianoru potissimu pendebit ex animalib⁹ et edificijs sup^{er} terram erigendis turribus castrisq; formandis aut cultu: fructu/questuq; terraru p^{ro}p^{ter} dilectionem ascendetis in natiuitate christi ad angulu terre. aut p^{er}fectione coniunctionis scantis aduentu christi. cui tu christo et capiti nostro saturn⁹ ille tard⁹ planeta nihil ignauie aut torporis inflixit. Nec tu p^{ro}p^{ter} dator sub^{er} ardore contulit auaritie. Nec mars vehementia feruitis iracundie. Nec sol ambitum dignitatis. Nec mercurius desideriu curiositatis. Nec venus incendiu lasciuie. Nec luna dispendiu incon-

statie. nec caput diac^{on}is fortunio exaltant. nec cauda illi⁹ infortunio ¶ Status turcaru et sarracenic gentis p^{er} (humiliavit deiecitq; culiare p^{ro}p^{er} modu exposcit suapte caput circa exploratorem reru futuraru. Quicquid hoc euo seculoq; nostro hoc g^{en}te hoim p^{ro}ditissimu et turcaru intantu succreuit ut Asiam oem (que minori vocabatur nuncuic vo p^{ro}chdolo: vocitat Turcia) Greciane tenes: Pontu possidens: Cappadociam: Gallatiam: Bithiniam: Lycaoniam: Pisidiam: utramq; Phrygiam: Pamphiliam: Ciliciam usq; ad oras Ionie. Succreuit inquam ut christianu latinuq; nome late p^{er}terreat atq; comoueat. Est etenim gens truculenta: ignominiosa: in cunctis quoq; stupris ac lupanarib⁹ fornicaria. Ista p^{ro}chpudor g^{en}es comedit: que ceteri abominant: lumen totu: luporu: vulturu carnes. Ista nec et qd magis horreas/abstinet abortiuis hoim que deglutit absumitq;. Ista nullu festu colit et venerat die: nisi in mese augusto saturnalia. Quapropter ista gente et deo optimo volente et sideru inclinatio: influu atq; loco cadente iuxta figuram reuolutionis et p^{ro}uentis et ex Marte infortunato. et venere impedita paru felicitatis comitabit et multu infortunu et deiectionis a bono statu p^{ro}p^{ter} manus hostiu eos continuo p^{ro}sequentiu. quib⁹ qui de audax turcaru animus crudelis et sanguinolent⁹ frangit debilitabitq;. Et p^{ro}terea mulieres siue vxores isti⁹ sarracenic gentis (cui nomen est machumetice a machumete fratre ex pazaita) laborabunt multis egritudinu g^{en}ibus et mortiferoru morboru si mo haberet vxores coniugatas Quicquid parui mometi est apud turcas nome matrimonio coniugijq;. cu tot sint coniuges quot quis ducere velit: desideretq; p^{ro} voluptate et amore libidinis actuq; venereoru aut lasciuie inertis.

Caput decimu de summo Pontifice ac

p^{ro}latie ecclesie.

¶ Stat⁹ summi p^{ro}ficis et scatore dephendit bonus felixq; absq; timore infirmitatu ac p^{ro}sagijs mortis. aut periculo captiuitatu. Ceteru cardinales/archiep^{iscop}i/ep^{iscop}i ferat mediocritate status patientiano. siquid sidera hisce infamia annunciant ac carceris minant cuncta studia cu plerisq; egritudinibus.

¶ Religiosi/monachi/virgines vestales/senes/decrepiti: fossiores in meatib⁹ terre habebunt statu infelicem et miseru. atq; difficile r^{ati}o impedimento saturni ac scatoris. cui⁹ status in celo disponit sup^{er} conditione in reb⁹ sibi subiectis iuxta sniam Guidobonati.

¶ Sapientes mundi et ingenio laborantes (quos doctores vocant / scribas: mathematicos: phōs: studentes: iudices: pictores.) vigeant magno vigore intellect⁹ et successu rerū feliciter gerendarū atq; industria acquirendarū scientiarū. quibus tñ felicitatē et utilitatē modicā et mediocrem sentiant instar Aschlepiadis. q̄ etate magni Pompeij rhetorice magister nec satis erat in ea arte questuosus.

Caput. xi. de Imperatore romanorum.

¶ Imperator: romanorū condonat incolumitate sanitatēq; corporis ex toto anno. In quo tñ nihilomin⁹ multū difficultatis et aduersitatis habebit. cū sua maiestas impatoria decrescat apud mortales et in suis pfectōib⁹ longis itinerū nō admodū integros sentiet successus. Regna siquidē imperatorū: regum: principū: aliorūue primatuz in terrarū orbe cadēt. neq; esse ipsorū est vltiter bonū aut bona dispositio ipsorū. Ceterū militib⁹ regū et castrensib⁹ hominib⁹ et auxiliatorib⁹ principū ex negotijs militarib⁹ parū cōmoditatis et utilitatis accidet aduenietq; ppter martē infortunatū et male dispositū in cadente.

¶ De diuitib⁹: magnatib⁹ et mercatorib⁹.

¶ Diuitib⁹ ex eorū tractatōnib⁹: et mercatorib⁹ ex eorū negotijs affluet abundantia rerū fortune cum mediocritate lucri: et inter eos et rusticos siue vulgū ignobile suboriet diuersitas bellica et cōtentiosa: et impetus seditiosi in plerisq; locis mundi atq; itinerum

¶ De Mulieribus et Virginibus.

¶ Genus muliebre alioqui subiectū multis curis aut tribulatōibus ex infortunata venere inueniet annū non admodū felicē imo miserū. Nā pter egritudines varias et pulchritudinē puellę v̄gines ac femię p̄dent et delicias: delectatiōes in suis ornatib⁹ (q̄ eis apud Rōanos p̄mittebat loco vini int̄pantieq;) negligēt. Ceterū mulieres p̄gnātes ppter scatorē nō appodiatū testionijs sine piculo vix erūt in partu Immo mars irradiās quintā domū hostili irradiatōe minat piculū p̄gnatib⁹ et mulierib⁹ grauidis q̄ quidē plerūq; abortū patientur Et eo quoq; āno multo plures cōcipient masculi q̄ femię quorū q̄ dē masculorū stat⁹ erit melior ex ioue planeta masculo. At matribus iustis accidet anxietates et merores causa filiorū. qui hoc anno degenerabūt plus equo a suis parentib⁹:

¶ De Statu cōis populi et vulgi.

¶ Populares hoīes de loco hūili abiectoz p̄gniti non multū gra

nabunt. sed poti⁹ gaudebūt sup bono esse corporū ipsorū in sanitate et statu eorū felici p̄sp̄eroq; necnō maiori abūdātia boni q̄z mali circa cōiunctōes et matrimōia atq; p̄creatōes filiorū. Ach q̄z bene suauiterq; dii bonicōparatū est a natura vel poti⁹ Ioue optio maximo vt post longas diutinasq; curas anxietates: molestias sollicitudinū sequat gaudiū ac felicitas rerum fortune. Hinc post nubila fulget sol p̄nceps splendoris. Hinc post negotia hūana comitant suopte: q̄es ludi honesti: otia: q̄ reparāt vires: fessaq; membra leuāt. Hinc in ope nature nihil est (vt inq̄t Plini⁹ auctor: naturalis historie lib. xviij.) qd nō exēplo dierū noctūq; aliq̄s vices feriarū velit. Ceterū vulgus iste inquietudinē amorū et discordias nō posthabebit erga suos superiores. apud quos etiā parū gratie et fauorū hēbit iuxta sniaz hali

Caput. xij. de q̄litate q̄tuor temporū

¶ Ptolome⁹ primo q̄d̄i p̄tici. ca. x. necnō scdo q̄d̄i par. ca. eodē recenset q̄tuor t̄pa anni videlicet ver: estatē: autumnū et hiemē esse affecta p̄ solē q̄tuor q̄litateb⁹ ita q̄ in veris t̄pe fortior sit hūiditas disēperata frigiditate hiemis p̄terite. At t̄pe estiuo calor grassat. p̄ter solē petentē zenith nostrorū capitū. In autūno vincit naturalis siccitas. In hiemali v̄o t̄pe ppter solis remotiōem a loco zenith capitū nostrorū frigiditas supat instar cōplexiōis hūane iuxta q̄tuor p̄tes etatis. Ceterū iste annus currēs varijs testionijs et influxu planetarū p̄ maiore p̄te mouebit v̄etis et pluuia et caliditate et siccitate t̄pata. Et potissimū in vere et principio anni aer abundabit humiditate et ventis. Estas v̄o erit calida cū cōspectu fulminis tonitru et fulgoris Autūnus ventis quoq; replebit cum t̄pamento caloris et pluiarum Hiems fluctuabit frigore vehemēti cū obscuritate aeris: gelu molesto mediocri nīue et flatu cōtinuo ventorū septentrionalū. et ita hiemē esse aquiloniā utilissimū est: teste Plinio li. xviij. omnib⁹ satis q̄ fruiunt aquis. Istarū autē quatuor partiū āni magis atq; magis sequēti capite enodabim⁹ per speciales astrologorū obseruatōes pro cōiunctione et oppositiōe luminariū in mensibus atq; aspectu planetarū. quorū fortune ḡnāliter serenant atq; decorāt aerem. Infortune vero planete et aeris turbatōem pmouent et multiūga animalibus incōmoda asportant. Quāquidē cōplexiōes erraticarū stellarū et fixarū assimilant compositiōib⁹ signorū. que quidē sese adequāt cōstitutiōib⁹ aeris: ventorū: t̄p̄m atq; animalū.

Caput. xiiij. de luminariū cōiunctōibus

oppositōibus: cū curiosa dierū/hoiarū et minutōiū annotatiōe. Iuxta pfectionē mensium.

¶ Quarta scda Januarij die dnico post epiphaniā dnī hora. viij. minuto. xliij. ante meridiē. Dies aliquot pcedētes vīez circūcisōis domini et diem stephani declinat ad serenitatē/frigiditatē/et cōcretēm/et densat demq; terre: Ceterū in die erhardi frigus aeris cōcomitabilis obscuritas et magna apere turbat o. gelu atq; lapsus nivis quibus dā.

¶ Nova luna februarij (in regionib⁹.

¶ Scda feria post Felicis hora. i. minu. xxviij. post mediū noctis. Portendit diem labicū turbulentū et tenebrosū ob multitudinē nubū/cū tpeamento frigiditatis. quā quidē plus remittet adaucta humiditas quinta feri. in pfecto Puise virginis. ¶ Prima quarta tertia feria post Vincetij hora. v. mi. ix. ante meridiē. sciat tpeamentū aeris cū flatu ventorū. Et quarta feria post agnetis apparebit nebulosus frigidus cū terra glatiē obducta.

¶ Oppositio siue plena luna (quā dñico esse mediū eclipsis lūe circa caput draconis) tertia feria post cōversōis pauli hora. iij. mi. xxiiij. ante meridiē. Facit diē turbulentū rōne grossarū nubū. magnarū nivū et nebularū cū frigore cōcomitātē. ¶ Ultima quadra secunda feria siue in die agathe vginis hora. viij. mi. ij. post meridiem. Exagitat tpe instabile tum p ventis: tum p frigore cōgelante terrā. cum mora pluriū dierum.

¶ Nova luna Martij.

¶ Tertia feria post scholastice hora. viij. mi. xx. post meridiem. annūciat diē obscurū et pluviosū. Ceterū sexta feria et die sabati post Juliane erit maxima apertio portarū p frigorib⁹ et forti ventorum flatu. ¶ Prima quadra: q̄rta feria post Juliane hora. viij. minu. xxij. post meridiē. Promouet frigiditatē aure cū gelu atq; nebulis nec non ventis occurrentib⁹.

¶ Plena luna q̄rta feria post mathie apli. o. in hoīs (que est hora. xij. cōpleta in meridiē et p̄ncipiū diē i sm Astrologos. et non est imaginandū. quo pacto olim inuitamentū quidā affixerat. Magister nullus leget: hora nulla lectiōem nullā in lectorio nullo) minu. lviij. post meridiē. Indicat diē tpeate humidū pluviosū. vel potius niviosū. Hinc sexta feria post mathie apli. n̄ngit cū successione die

rū sequentiū. ¶ Quarta scda in die Perpetue vel post Reminiscere hora. x. minu. xxxix. ante meridiē. Promittit serenitatē et claritatē celi aerisq; cui⁹ tpeamentū/offendūt dnī istiusce quarte vbi et sexta feria post perpetue suscitabunt venti.

¶ Nova luna Aprilis.

¶ Quinta feria post gregoriū pape hora. ij. mi. iij. post meridiem. Designat temperiē suavitatē et serenitatē aeris cū caliditate. ¶ Prima quadra sexta feria post b̄ndicti hora. viij. mi. lviij. ante meridiē. Denotat turbatōem aeris p frigore et ḡnatiōe. Immo casu grandinū/et abundantia humiditatis atq; pluvie.

¶ Plena luna quinta feria post annūciatiōis hora. ix. mi. lviij. post meridiē. Abducat caliditatē et aeris siccitatē/atq; tonitrua portendit.

¶ Ultima quadra sexta feria post ambrosij hora. ij. mi. xxviij. ante meridiē. Ostendit mundo nostro vlem turbulentis aeris et nubes nebulasq; ac frigora at subsequētib⁹ dieb⁹ augebūt humiditas aure.

¶ Nova luna May.

¶ In die tiburij hora. v. mi. xliij. ante meridiē. Pollicet diē calidū cū pulchritudine aeris. Ceterū scda feria post tiburij preber ventos/agitabit aura obscuritate et hūiditate. ¶ Prima quarta die sabati post Quasi mō geniti. hora. iij. mi. xxi. post meridiē. Magis atq; magis humiditatē auget cōtinua pluvia et impetu ventorū.

¶ Oppositio in die vitalis martyris hora. viij. mi. iij. ante meridiē. Ostendit tpeamentū aure in hūiditate: siccitate et flatu ventorū. Die dnico post vitalis pluvia accidet. ¶ Ultima quadra die sabati post inuentōem crucis hora. viij. mi. xxvi. post meridiem. Portendit diffēperiem aeris et chouscatōem atq; tonitrua.

¶ Nova luna Junij.

¶ In die Rogationū siue die dnico post pangratij hora. vi. mi. xliij. post meridiē. p mittit aure tpeamentū in calore et dulci ventorū flatu atq; suauitate aeris. In die Sophie vginis et p trēs dies sequentes suboriet pluvia ppter maximā apertionē portarū rōe saturni. et solis.

¶ Prima quadra die dnico post Potētiane vginis hora. viij. mi. iij. post meridiē. Disponit pro p̄seueratiā aure iuxta tpeamentū et serenit.

¶ Plena luna in festo p̄thecostes hora. iij. mi. (tatē aeris calidi. lv. post meridiē. Indicat diffēperiem aeris p pluvia: chouscatōe et tonitru. ¶ Ultima q̄dia scda feria p̄ trinitatē ho. o. mi. xix. i meridiē. Suscitabit mouebitq; v̄tos desideratos. caliditatē et siccitatē aeris.

¶ Noua luna Julij.

¶ Tertia feria post barnabe hora. v. mi. xxi. ante meridiem. Rōe martis et aliorū testimoniorū cōmouebit summū gradū caliditatis in aere dyaphano et sereno. ¶ Prima quadra scda feria post Viti hora. xi. mi. xl. post meridiem. sciat calorē cū tonitru et chouscatōe cū modica pluuia. In die Achatij et sociorum eius ouietur humiditas maior et pluuia.

¶ Plena luna tertia post Joannis baptiste hora. iij. mi. x. ante meridiem. Portendit pluuias et imbres durabiles ad aliquot dies. inter quos in die cōmemoratōis pauli vent⁹ suscitabit. ¶ Quadra vltima quarta feria post visitatōis marie hora. iij. mi. li. ante meridiem. pmittit caliditatē aure cū serenitate atq; siccitate.

¶ Noua luna Augusti.

¶ Quarta feria post septē fratrum hora. ij. mi. xvij. post meridiem. Minat turbulentiā aure in hūiditate pluuiarū atq; chouscatōe et tonitru. ¶ Prima quadra quarta feria post allerij hora. iij. mi. xl. ante meridiem. sciat tpanciā aeris in caliditate: siccitate ariditateq; terre cū flatu ventorū. Sexta feria post allerij pluuia expectata cadet.

¶ Plena luna in die iacobi hora. v. mi. xxi. post meridiem. Affert secū humiditatē pluuiarū. Die dñico post panthaleonis caliditas siccitasq; suborta statim sequētib⁹ dieb⁹ pmiscebit miti et suauī pluuiā.

¶ Vltima q̄rta: q̄nta feria p̄ vincula petri hora. viij. mi. xxx. post meridiem. oñdit diē affectū largis pluuijs et agitatū vētis atq; instabilitate aeris.

¶ Noua luna Septembris.

¶ Quinta feria post Ciriaci et sociorū eius hora. x. mi. xxvi. p̄ meridiem. Indicat varietatē diei mō in ventis orientalib⁹: mō in casu pluuiarū. ¶ Prima quadra quinta feria post assumptōis marie. o. in horis mi. xxxv. post meridiem. Significat caliditatē et serenitatez aure cum impetu ventorū occidentalū meridionalūq; quos pestiferos nōsiosq; putant.

¶ Oppositio in festo Bartholomei hora. viij. mi. xxvij. ante meridiem. Denotat turbulentiā aeris rōne pluuiarū: ventorūq; et nebularū. ¶ Vltima quadra in die Egidij hora. xi. mi. iij. post meridiem et circiter cōcubiam noctem. Significat tpanentiā aure in caliditate siccitate atq; humiditate pluuiosa. quā potissimū experiemur in die Sixti pape.

¶ Noua luna Octobris.

¶ In festo natalis Marie hora. vi. mi. xxvij. ante meridiem. Presert fert instabilitatē aure declinantē ad ventos occidentales et pluuiam. atq; nebulas cōtinuas in plerisq; diebus isti⁹ septimane. ¶ Prima quadra in die exaltatōis crucis hora. xij. minu. xxij. circa mediū noctis. Declinat auram ad tpanciā et serenitatem calorem atq; pulchritudinem aeris.

¶ Oppositio die dñico post Mauritij hora. j. mi. xli. ante meridiem. Pollicet diē tenebrosū cū humiditate aeris ac caliditate mediocri.

¶ Vltima quadra in festo beati Hieronymi hora. xij. mi. vij. ante meridiem. Alterabit aerem ad frigiditatē et humiditatē. Sed altero die post Remigij cōtingent fortes flatus ventorū ad arcendū repellendumq; pluuię tempestatem.

¶ Noua luna Nouembis.

¶ Die dñico post Francisci cōfessoris hora. iij. mi. xxi. post meridiem. Declinat diē ad latus frigiditatis et humiditatis. que quidē augmentabit quarta feria post Dionisij episcopi. ¶ Prima quadra In die Burckhardi episcopi hora. iij. o. mi. post meridiem. Promouet humiditatē aure atq; frigiditatem. In die Luce evangeliste et alijs subsequentib⁹ diebus siccitas et claritas aeris apparebit.

¶ Oppositio scda feria post vndecim milium virginū hora. vij. mi. xxij. post meridiem. Affert aut niuem aut pluuiā. que augmentabitur plus altero die post Severini. ¶ Vltima quadra Tertia feria post Simonis et Jude hora. xi. mi. v. ante meridiem. Ostendit temperamētū aure rōne pluuię: ventorū et frigiditatis. Quarta die post Simonis et Jude augmentabit frigiditas plerisq; in regionib⁹ et locis opportunis ab equatore.

¶ Noua luna Decembris.

¶ In die Leonhardi hora. j. minu. liij. ante meridiem. Significat serenitatē aeris cum frigore. quod quidē frigus cum obscuritate aure quinta feria post Leonhardi augmentabitur. ¶ Prima quadra tertia feria post Martini hora. x. minuto. xxvij. ante meridiem. Exorietur flat⁹ impetusq; vētorū cū obscuritate aeris et aducto frigore. Sexta feria post Bricij cōtinget maxima siccitas et cōgelatio terre. ¶ Plena luna quarta feria post Elizabet hora. o. mi. lix. post meridiem. Annunciat maximū quoq; frigus cū flatu ventorū septentrionalū atq; abundantia nubū pro gnatione niuis aut pluuię.

¶ Plena luna in die thome apli hora. iij. m. xli. ante meridiē. affert caliditatē aure p resolutōe et gñatiōe pluuię imbriumq. ¶ Ultima quadria in die Innocentiū hora. iij. m. v. ante meridiem. Claudit annū feliciter p vehementi fiatu ventorū repellentiū pluuiā et imbres. atq; inducentiū claritatē serenitatē aeris p conditōne: qualitate: sicut regionū atq; incolarū/ quib⁹ nos utrunq; cōsuluimus in Iouis optimi maximiq; laudem perpetuā: gloriāq; Amen.

¶ Item ein nutzliche lere wie man die Lastafel recht vernehme sol.

Lips: 5. 10. 15. 20. 25. 30. 35. 40. 45. 50. 55. 60. 65. 70. 75. 80. 85. 90. 95. 100.